

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 13. marca 2012*

„Pritožba — Skupna zunanja in varnostna politika — Omejevalni ukrepi, sprejeti proti Republiki zveze Mjanmar — Zamrznitev sredstev, ki se uporablja za osebe, subjekte in organe — Pravna podlaga“

V zadevi C-376/10 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 23. julija 2010,

Pye Phyo Tay Za, stanujoč v Yangonu (Mjanmar), ki ga zastopajo D. Anderson, QC, S. Kentridge, QC, M. Lester, barrister, in G. Martin, solicitor,

pritožnik,

druge stranke v postopku so

Svet Evropske unije, ki ga zastopata M. Bishop in E. Finnegan, zastopnika,

tožena stranka na prvi stopnji,

Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska, ki ga zastopata S. Hathaway, zastopnik, in D. Beard, barrister,

Evropska komisija, ki jo zastopata S. Boelaert in M. Konstantinidis, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

intervenienta na prvi stopnji,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi V. Skouris, predsednik, A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues (poročevalec), K. Lenaerts, J.-C. Bonichot in M. Safjan, predsedniki senatov, K. Schiemann, G. Arestis, A. Borg Barthet, M. Ilešič, J.-J. Kasel, D. Šváby, sodniki, in M. Berger, sodnica,

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,

sodna tajnica: L. Hewlett, glavna administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 6. septembra 2011,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 29. novembra 2011

izreka naslednjo

* Jezik postopka: angleščina.

Sodbo

- 1 P. P. Tay Za, državljani Republike zveze Mjanmar, s pritožbo Sodišču predlaga, naj razveljavi sodbo Splošnega sodišča Evropske unije z dne 19. maja 2010 v zadevi Tay Za proti Svetu (T-181/08, ZOdl., str. II-1965, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je to zavrnilo njegovo tožbo za razglasitev ničnosti Uredbe Sveta (ES) št. 194/2008 z dne 25. februarja 2008 o obnovitvi in okrepitvi omejevalnih ukrepov v zvezi z Burmo/Mjanmarom in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 817/2006 (UL L 66, str. 1, v nadaljevanju: sporna uredba) v delu, v katerem je njegovo ime na seznamu oseb, subjektov in organov, za katere se uporablja ta uredba.

Dejansko stanje in sporna uredba

- 2 Ker v Mjanmaru ni bilo napredka pri demokratizaciji in so bile nenehno kršene človekove pravice, je Svet Evropske unije 28. oktobra 1996 s Skupnim stališčem 96/635/SZVP (UL L 287, str. 1) proti tej državi sprejel nekatere omejevalne ukrepe. Ker se položaj, ki je upravičeval sprejetje tega skupnega stališča, ni izboljšal, so bili zadevni omejevalni ukrepi v nadaljnjih letih podaljšani in okrepljeni.
- 3 Pritožnik je bil pri šestnajstih letih prvič prizadet z omejevalnimi ukrepi, ki so bili sprejeti s Sklepom Sveta 2003/907/SZVP z dne 22. decembra 2003 o izvajanju Skupnega stališča 2003/297 (UL L 340, str. 81) in z Uredbo Komisije (ES) št. 2297/2003 z dne 23. decembra 2003 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1081/2000 o prepovedi prodaje, dobave in izvoza opreme v Burmo/Mjanmar, ki se lahko uporablja za notranjo represijo ali terorizem, in o zamrznitvi sredstev nekaterih oseb, povezanih s pomembnimi državnimi funkcijami v tej državi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 18, zvezek 2, str. 235).
- 4 Svet je 27. aprila 2006 sprejel Skupno stališče 2006/318/SZVP o obnovitvi omejevalnih ukrepov proti Burmi/Mjanmaru (UL L 116, str. 77). Med drugim je določil zamrznitev sredstev in gospodarskih virov članov vlade Republike zveze Mjanmar in vseh z njimi povezanih fizičnih in pravnih oseb, subjektov ali organov ter tem članom vlade in fizičnim osebam tudi prepovedal potovanja v države članice. Navedeni ukrepi so bili s Skupnim stališčem Sveta 2007/248/SZVP z dne 23. aprila 2007 o obnovitvi omejevalnih ukrepov proti Burmi/Mjanmaru (UL L 107, str. 8) podaljšani do 30. aprila 2008.
- 5 Ob upoštevanju resnosti položaja v Mjanmaru je Svet presodil, da je nujno okrepiti pritisk na vojaški režim, in je sprejel Skupno stališče Sveta 2007/750/SZVP z dne 19. novembra 2007 o spremembi Skupnega stališča 2006/318 (UL L 308, str. 1).
- 6 Člen 5(1) in (2) Skupnega stališča 2006/318, kakor je bilo spremenjeno s Skupnim stališčem 2007/750, določa:

„1. Zamrznejo se vsa sredstva in gospodarski viri, ki pripadajo posameznim članom vlade Burme/Mjanmara, so v njihovi lasti, z njimi razpolagajo ali jih nadzorujejo, in tista, ki pripadajo fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali z njimi povezanim organom, naštetim v Prilogi II, so v njihovi lasti, z njimi razpolagajo ali jih nadzorujejo.

2. Fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom, navedenim v Prilogi II, je prepovedano neposredno ali posredno dajati na razpolago ali v korist kakršna koli sredstva ali gospodarske vire.“
- 7 Pod naslovom J „Osebe, ki imajo koristi od vladne gospodarske politike in druge osebe, povezane z režimom“ Priloge II k Skupnemu stališču 2006/318, kakor je bilo spremenjeno s Skupnim stališčem 2007/750, sta navedeni pritožnikovo ime, Pye Phyoo Tay Za, s podatkom „sin Taya Zaja“ (J1c) in ime njegovega očeta, Tay Za, s podatkom „Generalni direktor, Htoo Trading Co., [...]“ (J1a).

- 8 Kar zadeva pristojnosti Evropskih skupnosti, je sporna uredba, ki je bila sprejeta na podlagi členov 60 ES in 301 ES, določala izvajanje nekaterih omejevalnih ukrepov, določenih v skupnih stališčih 2006/318 in 2007/750. Priloge k tej uredbi, ki vsebujejo sezname oseb, subjektov in organov, na katere se nanašajo omejevalni ukrepi, so bile spremenjene z Uredbo Komisije (ES) št. 385/2008 z dne 29. aprila 2008 o spremembi Uredbe št. 194/2008 (UL L 116, str. 5).
- 9 Člen 11(1) in (2) sporne uredbe določa:
- „1. Zamrznejo se vsa sredstva in gospodarski viri, ki so v lasti, posesti ali pod nadzorom posameznih članov vlade Burme/Mjanmara ter z njimi povezanih fizičnih ali pravnih oseb, subjektov ali organov, kot je navedeno v Prilogi VI.
2. Fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom iz Priloge VI se neposredno ali posredno [...] ne smejo dajati na razpolago nobena sredstva ali gospodarski viri.“
- 10 Naslov Priloge VI k sporni uredbi je „Seznam članov vlade Burme/Mjanmara ter z njimi povezanih oseb, subjektov in organov iz člena 11“.
- 11 Pod naslovom J Priloge VI k sporni uredbi, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 385/2008, so navedene „osebe, ki imajo koristi od vladne gospodarske politike, in druge osebe, povezane z režimom“. V točkah J1c in J1a sta navedeni pritožnikovo ime s podatkom „sin Taya Zaja“ in ime pritožnikovega očeta, Tay Za, s podatkom „Generalni direktor, Htoo Trading Co.; Htoo Construction Co.“.
- 12 Glede načina zagotavljanja podatkov, navedenih v Prilogi VI k sporni uredbi, člen 18(2) te uredbe predvideva objavo obvestila.
- 13 Svet je 11. marca 2008 objavil Obvestilo za osebe in subjekte s seznamov iz členov 7, 11 in 15 sporne uredbe (UL C 65, str. 12).
- 14 V točki 2 tega obvestila je Svet pojasnil, da so osebe in subjekti s seznama iz Priloge VI k sporni uredbi:
- „(a) posamezni člani vlade [...] Mjanmara; ali
- (b) z njimi povezane fizične ali pravne osebe, subjekti ali organi.“
- 15 V skladu s tem obvestilom lahko „zadevne osebe in zadevni subjekti na Svet [...] kadar koli naslovijo prošnjo za ponovno obravnavo sklepa, s katerim je bilo njihovo ime dodano ali ohranjeno na zadevnem seznamu, in ji priložijo vsa morebitna dokazila [...]“.
- 16 Pritožnik je z materjo živel v Singapuru od leta 2000 do leta 2007, ko se je vrnil v Mjanmar.
- 17 Pritožnik je z dopisom z dne 15. maja 2008 od Sveta zahteval, naj ga seznani z dejanskimi okoliščinami, ki naj bi upravičevale navedbo njegovega imena na seznamu v Prilogi VI k sporni uredbi, in naj njegovo ime izbriše s tega seznama.
- 18 Svet je z dopisom z dne 26. junija 2008 odgovoril, da je pritožnik na seznamu v navedeni prilogi, ker kot sin g. Taya Zaja spada v skupino oseb, ki imajo koristi od gospodarske politike vlade Republike zveze Mjanmar.

Tožba pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 19 Pritožnik je s tožbo, ki jo je v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložil 16. maja 2008, temu sodišču predlagal, naj sporno uredbo razglasi za nično.

- 20 Pritožnik je v podporo tožbi navajal osem tožbenih razlogov, in sicer neobstoj pravne podlage za sporno uredbo ter kršitev obveznosti obrazložitve, pravice do poštenega sojenja, pravice do učinkovitega sodnega varstva, lastninske pravice, načela sorazmernosti, pravnih načel, ki izhajajo iz kazenskopravne narave zamrznitve premoženja, in načela pravne varnosti.
- 21 Svet je ob podpori Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska in Evropske komisije predlagal, naj se tožba zavrne.
- 22 Splošno sodišče je z izpodbijano sodbo tožbo v celoti zavrnilo.

Predlogi strank pred Sodiščem

- 23 Pritožnik Sodišču v pritožbi predlaga, naj:
- izpodbijano sodbo razveljavi;
 - sporno uredbo razglasi za nično v delu, v katerem se nanaša nanj, in
 - Svetu naloži plačilo pritožnikovih stroškov v pritožbenem postopku in v postopku pred Splošnim sodiščem.
- 24 Svet Sodišču predlaga, naj:
- pritožbo zavrne in
 - pritožniku naloži plačilo stroškov.
- 25 Združeno kraljestvo Sodišču predlaga, naj pritožbo zavrne.
- 26 Komisija Sodišču predlaga, naj pritožbo zavrne in pritožniku naloži plačilo stroškov.

Pritožba

- 27 Pritožnik navaja štiri pritožbene razloge, ki se nanašajo na napačno uporabo prava s strani Splošnega sodišča, prvič, glede neobstoja pravne podlage za sporno uredbo, drugič, glede obveznosti obrazložitve, ki jo ima Svet, tretjič, glede pravice do obrambe, in četrto, glede spoštovanja lastninske pravice in načela sorazmernosti.
- 28 Točke izpodbijane sodbe, na katere se nanaša prvi pritožbeni razlog glede napačne uporabe prava pri razlagi pravne podlage za sporno uredbo, so:
- „57 [...] [U]gotoviti je treba, da je predmet sporne uredbe obnovitev in okrepitev omejevalnih ukrepov, sprejetih proti Zvezi Mjanmar. Iz uvodne izjave 6 sporne uredbe je namreč razvidno, da sta Svet in mednarodna skupnost več kot desetletje pred njenim sprejetjem vedno znova obsojala prakse vojaškega režima v Mjanmaru, zlasti omejevanje temeljnih pravic, in da so ob upoštevanju dolgotrajnih, neprekinjenih resnih kršitev temeljnih pravic, ki jih izvaja ta režim, omejevalni ukrepi, ki jih je sprejel Svet, potrebni za spodbujanje spoštovanja temeljnih človekovih pravic, s čimer pripomorejo k zaščiti javne morale.

58 Zato je sporna uredba na splošno jasno usmerjena proti tretji državi, in sicer proti Zvezi Mjanmar.

[...]

61 [...] [T]reba je opozoriti, da v skladu s sodno prakso pojem tretje države v smislu členov 60 ES in 301 ES lahko vključuje voditelje take države ter tudi posameznike in subjekte, ki so z njimi povezani oziroma jih ti posredno ali neposredno nadzorujejo ([sodba z dne 3. septembra 2008 v združenih zadevah Kadi in Al Barakaat International Foundation proti Svetu in Komisiji, C-402/05 P in C-415/05 P, ZOdl., str. I-6351], točka 166). Da bi jih bilo mogoče opredeliti kot povezane z voditelji tretjih držav, mora obstajati zadostna zveza med obravnavanim posameznikom in zadevnim režimom.

[...]

66 Prav tako je treba ugotoviti, da je Svet pravilno ugotovil, da je vodilne v podjetjih, ki so pomembni za vojaški režim v Mjanmaru, kot je oče tožeče stranke, ki je izvršni direktor podjetij Htoo Trading Co. in Htoo Construction Co., mogoče opredeliti kot osebe, povezane s tem režimom. V Mjanmaru poslovne dejavnosti navedenih podjetij ne morejo uspevati, ne da bi jih ta režim podpiral. Te osebe imajo kot vodilne osebe v teh podjetjih koristi od gospodarske politike te države. Zato obstaja tesna zveza med vodilnimi v teh podjetjih in vojaškim režimom.

67 Kar zadeva družinske člane teh vodilnih oseb, je mogoče domnevati, da imajo ti koristi od funkcij teh vodilnih oseb, s čimer imajo prav tako koristi od vladne gospodarske politike.

68 Toda domnevo, da imajo družinski člani vodilnih oseb v pomembnih podjetjih v tretji državi prav tako korist od vladne gospodarske politike te države, je mogoče izpodbiti, če tožeča stranka dokaže, da ni tesno povezana z vodilno osebo, ki je del njene družine.

69 V zvezi s tem je treba poudariti, da tožeča stranka ni dokazala, da nima stikov s svojim očetom, tako da zaradi njegovega položaja kot pomembne vodilne osebe v podjetjih nima več koristi od gospodarske politike vlade Mjanmara. Tožeča stranka je na obravnavi sicer navedla, da je od trinajstega leta živela z materjo v Singapurju, da ni nikoli delala za očeta in da nima delnic v družbah v Mjanmaru. Vendar pa ni pojasnila, od kod izvirajo sredstva, ki so ji omogočala, da je bila med letoma 2005 in 2007 delničarka dveh družb svojega očeta s sedežem v Singapurju.

70 Poleg tega je v skladu s členom 301 ES ukrep Skupnosti lahko tak, da pripelje do popolne prekinitve gospodarskih odnosov s tretjo državo. Svet lahko tako sprejme potrebne nujne ukrepe glede pretoka kapitala in plačil za izvedbo takega dejanja v skladu s členom 60 ES. Splošni trgovinski embargo proti tretji državi bi prizadel vse osebe v Mjanmaru, in ne samo tiste, ki imajo koristi od gospodarske politike vojaškega režima v Mjanmaru zaradi osebnega položaja v tej državi. V obravnavanem primeru je treba *a fortiori* razsoditi, da omejevalni ukrepi na podlagi usmerjenih in selektivnih sankcij, ki prizadenejo določene kategorije oseb, za katere Svet presodi, da so povezane z zadevnim režimom, med katerimi so družinski člani vodilnih v pomembnih podjetjih iz zadevne tretje države, spadajo na področje uporabe členov 60 ES in 301 ES.

[...]

72 Dalje je treba poudariti, da je vključitev družinskih članov v kategorijo oseb, ki so prizadete z omejevalnimi ukrepi, sprejetimi proti Zvezi Mjanmar, upravičena zaradi učinkovitosti. [...] Vključitev družinskih članov vodilnih v pomembnih podjetjih tako preprečuje, da bi se zadevni omejevalni ukrepi zaobšli s prenosom premoženja teh vodilnih oseb na njihove družinske člane.“

Trditve strank

29 Pritožnik trdi, da Svet na podlagi členov 60 ES in 301 ES ni pristojen za zamrznitev njegovega premoženja, saj med njim in vlado Republike zveze Mjanmar ni zadostne povezave. Meni, da iz točke 166 zgoraj navedene sodbe Kadi in Al Barakaat International Foundation proti Svetu in Komisiji

izhaja, da se omejevalni ukrepi, sprejeti na podlagi členov 60 ES in 301 ES, lahko uporabijo zgolj proti vodjem tretje države ali proti osebam, ki so z njimi povezane ali jih ti nadzirajo. Takih ukrepov naj ne bi bilo dovoljeno uporabiti proti posameznikom zgolj na podlagi domneve, da imajo koristi od gospodarske politike režima, ker so povezani z osebami, za katere se domneva, da imajo koristi od tega režima, ker pripadajo poslovnim krogom.

- 30 Pritožnik se sklicuje na sodbo Splošnega sodišča z dne 23. oktobra 2008 v zadevi People's Mojahedin Organization of Iran proti Svetu (T-256/07, ZOdl., str. II-3019) in trdi, da mora Svet dokazati, da je zamrznitev sredstev upravičena. Meni, da iz te sodbe izhaja, da mora odločitev o vključitvi zadevne osebe na zadevni seznam temeljiti na resnih in verodostojnih dokazih, institucije pa morajo zadevni osebi sporočiti razloge.
- 31 Splošno sodišče naj bi v izpodbijani sodbi pritožniku očitalo, da ni ovrgel domneve, ki se nanaša nanj, saj ni pojasnil, od kod izvirajo sredstva, ki so mu omogočala, da je bil med letoma 2005 in 2007 delničar dveh očetovih družb s sedežem v Singapurju. Pritožnik pojasnjuje, da leta 2003, ko je bil prvič vpisan na zadevni seznam, ni bil imetnik teh delnic, prav tako ne leta 2008, ko je bila sprejeta sporna uredba, in da med njim in poslovnimi interesi njegovega očeta ni bilo nobene povezave.
- 32 Pritožnik trdi, da vpis družinskih članov oseb, na katere se nanaša sporna uredba, na tak seznam, zato da se prepreči nevarnost, da se zaobide zamrznitev sredstev, ni prepričljiv razlog, saj tak vpis ne preprečuje preventivnega prenosa premoženja na bolj oddaljene družinske člane ali na tretje osebe.
- 33 Pritožnik glede pristojnosti Komisije, da sprejme usmerjene omejevalne ukrepe, ki prizadenejo nekatere kategorije oseb, navaja, da je Sodišče v zgoraj navedeni sodbi Kadi in Al Barakaat International Foundation proti Svetu in Komisiji razsodilo, da čeprav člena 60 ES in 301 ES dopuščata uporabo sankcij proti tretji državi, to ne pomeni, da je mogoče avtomatično sprejeti selektivne ukrepe proti fizičnim osebam.
- 34 Svet na te argumente odgovarja, da je pritožnik v nasprotju s tem, kar ta trdi, na seznamu iz sporne uredbe, ker spada v posebno kategorijo oseb, določenih s to uredbo, ne pa kot posameznik. Razen če kaže na nasprotno, se domneva, da imajo družinski člani oseb, povezanih z vojaškim režimom Republike zveze Mjanmar, koristi od gospodarske politike te države. Pritožnik naj bi bil tako dejansko povezan s tem režimom v smislu zgoraj navedene sodbe Kadi in Al Barakaat International Foundation proti Svetu in Komisiji. Pritožnik naj bi se prav tako vedno opredeljeval kot študent in naj ne bi nikoli navajal, da ni finančno odvisen od očeta.
- 35 Svet glede nevarnosti, da se omejevalni ukrepi zaobidejo, trdi, da je učinek tega, da se na zadevni seznam sočasno vpišejo vodilni v podjetju in njegovi družinski člani, ravno zamrznitev celotnega zadevnega premoženja, vključno s tistim, ki bi ga bilo mogoče predhodno prenesti na te družinske člane. Glede na stopnjo zaupanja, ki je potrebna za tak prenos, naj bi bili vodilni v podjetjih manj nagnjeni k prenosu v korist tretjih oseb.
- 36 Združeno kraljestvo, ki je interveniralo zgolj v zvezi s tem pritožbenim razlogom, in Komisija menita, da Splošno sodišče s tem, da je razsodilo, da ima sporna uredba ustrezno pravno podlago, ni nikakor napačno uporabilo prava. Glede na besedilo in namen Skupnega stališča 2006/318 in sporne uredbe ter glede na nujnost preprečitve tega, da se zaobidejo pomembni ukrepi, bi bilo treba izraz „[...] osebe, povezane [...]“ s člani vlade Republike zveze Mjanmar, iz člena 11 navedene uredbe razlagati, kot da vključuje družinske člane teh oseb in družinske člane oseb, ki imajo koristi od gospodarske politike te vlade.
- 37 Komisija meni, da pritožnik izpodbija tudi sam mehanizem „usmerjenih sankcij“, ki jih je izbral Svet. Toda naloga sodišča Unije naj ne bi bila nadzor nad tem posebnim mehanizmom, ki je bil izbran za izvedbo trgovinskega embarga proti tretji državi.

- 38 Svet ima v skladu s skupnim stališčem, sprejetim na podlagi skupne zunanje in varnostne politike, v pravnem sistemu Unije široko diskrecijsko pravico v zvezi z okoliščinami, ki jih je treba upoštevati pri sprejetju ukrepov gospodarskih in finančnih sankcij na podlagi členov 60 ES in 301 ES.
- 39 Ker sodišče Unije presoje Sveta o dokazih, dejstvih in okoliščinah, ki upravičujejo sprejetje takih ukrepov, zlasti ne more nadomestiti z lastno presojo o tem, se mora nadzor Splošnega sodišča nad zakonitostjo sklepov o zamrznitvi sredstev omejiti na preverjanje spoštovanja postopkovnih pravil, obrazložitve, materialne pravilnosti dejstev, obstoja morebitne očitne napake pri presoji dejstev in obstoja zlorabe pooblastil. Pritožnik pa naj ne bi dokazal, da je Splošno sodišče napačno zavrnilo njegova argumenta, da so bila kršena postopkovna pravila in da so bili razlogi, na katere se je skliceval Svet pri sprejetju sporne uredbe, napačni.
- 40 Komisija meni, da vprašanje, ali obstaja zadostna povezava med pritožnikom in voditelji Republike zveze Mjanmar, in presoja dejstev, ki jo je opravilo Splošno sodišče glede nezadostnosti dokazov ali trditve, ki jih je predstavil pritožnik, zato da bi izpodbil svojo neposredno ali posredno povezavo z vojaškim režimom v tej državi, nista pravni vprašanji.

Presoja Sodišča

Uvodne ugotovitve

- 41 Ne da bi se izrecno sklicevala na ugovor nedopustnosti glede obravnavanega pritožbenega razloga, Komisija trdi, da je vprašanje, ali obstaja zadostna povezava med pritožnikom in voditelji Republike zveze Mjanmar, ki bi lahko upravičevala uporabo zadevnih omejevalnih ukrepov, dejansko, ne pravno vprašanje. Ker pritožnik ni dokazal, da je Splošno sodišče storilo vsebinsko napako ali izkrivilo dokaze, bi moralo Sodišče sprejeti dejanske ugotovitve Splošnega sodišča.
- 42 Te argumentacije ni mogoče sprejeti.
- 43 Kot je namreč opozorilo Splošno sodišče v točki 61 izpodbijane sodbe, v skladu s sodno prakso Sodišča pojem „tretja država“ v smislu členov 60 ES in 301 ES lahko vključuje voditelje take države ter posameznike in subjekte, ki so z njimi povezani oziroma jih ti posredno ali neposredno nadzorujejo (glej zgoraj navedeno sodbo Kadi in Al Barakaat International Foundation proti Svetu in Komisiji, točka 166).
- 44 Splošno sodišče je glede na to sodno prakso preizkusilo, ali obstaja zadostna povezava med pritožnikom in voditelji Republike zveze Mjanmar, ki bi na podlagi členov 60 ES in 301 ES lahko upravičevala sprejetje omejevalnih ukrepov proti pritožniku.
- 45 V tej pritožbi se obravnava vprašanje, ali je Splošno sodišče s tem, da je v točkah 66 in 67 izpodbijane sodbe razsodilo, da obstaja domneva, da imajo družinski člani vodilnih v pomembnih podjetjih za vojaški režim v Mjanmaru koristi od funkcij teh vodilni oseb v podjetjih, tako da je mogoče sklepati, da imajo koristi tudi od gospodarske politike vlade te države, pravilno uporabilo sodno prakso Sodišča glede obsega členov 60 ES in 301 ES, kot ta izhaja zlasti iz zgoraj navedene sodbe Kadi in Al Barakaat International Foundation proti Svetu in Komisiji.

Vsebinska presoja

- 46 Iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da mora institucija izbiro pravne podlage za akt Skupnosti utemeljiti z objektivnimi dejstvi, ki jih je mogoče sodno preizkusiti, med katerimi sta zlasti cilj in vsebina akta (glej zlasti sodbo z dne 16. novembra 2011 v zadevi Bank Melli Iran proti Svetu, C-548/09 P, ZOdl., str. I-11381, točka 66).

- 47 Člen 60(1) ES določa, da če se v primerih, predvidenih v členu 301 ES, šteje za potrebno ukrepanje Skupnosti, lahko Svet sprejme potrebne nujne ukrepe na področju pretoka kapitala in plačil, ki se nanašajo na zadevne tretje države.
- 48 V skladu s členom 301 ES, kadar skupno stališče ali skupni ukrep, sprejet v skladu z določbami Pogodbe o Evropski uniji glede skupne zunanje in varnostne politike, predvideva, da Skupnost delno ali v celoti prekine ali omeji gospodarske odnose z eno ali več tretjimi državami, Svet sprejme potrebne nujne ukrepe.
- 49 Sporna uredba se nanaša na sprejetje omejevalnih ukrepov proti Republiki zveze Mjanmar.
- 50 Iz uvodne izjave 6 sporne uredbe izhaja, da so ob upoštevanju dolgotrajnih, neprekinjenih resnih kršitev temeljnih pravic, ki jih izvaja režim v tej državi, omejevalni ukrepi iz te uredbe nujno potrebni za spodbujanje spoštovanja temeljnih človekovih pravic ter tako pripomorejo k zaščiti javne morale v navedeni državi.
- 51 V skladu s členom 11 sporne uredbe zadevni omejevalni ukrepi pomenijo zamrznitev vseh sredstev in gospodarskih virov, ki so v lasti posameznih članov vlade Republike zveze Mjanmar ter z njimi povezanih fizičnih ali pravnih oseb, subjektov ali organov.
- 52 Seznam članov te vlade ter z njimi povezanih oseb, subjektov in organov, navedenih v členu 11, iz Priloge VI k sporni uredbi med drugim vključuje imena članov državnega sveta za mir in razvoj, ministrov, visokih vojaških častnikov in oseb, ki imajo koristi od gospodarske politike te vlade.
- 53 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je Sodišče že razsodilo, da z vidika besedila členov 60 ES in 301 ES, zlasti tam navedenih izrazov „se nanašajo na zadevne tretje države“ in „z eno tretjo državo ali več temi“, ti določbi predvidevata sprejetje ukrepov proti tretjim državam, pri čemer lahko drugi pojem vključuje voditelje take države ter tudi posameznike in subjekte, ki so z njimi povezani oziroma jih ti posredno ali neposredno nadzorujejo (zgoraj navedena sodba Kadi in Al Barakaat International Foundation proti Svetu in Komisiji, točka 166).
- 54 Na seznamu oseb, ki imajo koristi od gospodarske politike vlade Republike zveze Mjanmar in katerih sredstva in gospodarski viri so bili zamrznjeni, ki je v točki J Priloge VI k sporni uredbi, so med drugim imena družinskih članov vodilnih v nekaterih podjetjih, vključno s pritožnikovim imenom.
- 55 Glede na sodno prakso Sodišča, na katero je bilo opozorjeno v točki 53 te sodbe, ni mogoče izključiti, da se omejevalni ukrepi, sprejeti na podlagi členov 60 ES in 301 ES, nanašajo na vodilne v nekaterih podjetjih, če je dokazano, da so povezani z voditelji Republike zveze Mjanmar ali da so dejavnosti teh podjetjih odvisne od teh voditeljev.
- 56 Toda ukrepi zamrznitve sredstev prizadenejo družinske člane vodilnih v podjetjih, ki so navedeni na seznamu iz Priloge VI k sporni uredbi, zgolj ker so družinski člani oseb, ki so povezane s temi nacionalnimi voditelji.
- 57 Glede družinskih članov teh vodilnih oseb je Splošno sodišče v točki 67 izpodbijane sodbe razsodilo, da je mogoče domnevati, da imajo koristi od funkcij teh vodilnih oseb, tako da je mogoče sklepati, da imajo tudi koristi od vladne gospodarske politike. Splošno sodišče je prav tako razsodilo, da je to domnevo mogoče ovreči, če tožeči stranki uspe dokazati, da ni tesno povezana z vodilno osebo, ki je del njene družine (točka 68 izpodbijane sodbe).
- 58 Splošno sodišče je tako ugotovilo (točka 70 izpodbijane sodbe), da omejevalni ukrepi na podlagi usmerjenih in selektivnih sankcij, ki prizadenejo nekatere kategorije oseb, za katere Svet meni, da so povezane z zadevnim režimom, med katerimi so družinski člani vodilnih v podjetjih, ki so pomembna za zadevno tretjo državo, spadajo na področje uporabe členov 60 ES in 301 ES.

- 59 Preveriti je treba, ali je Splošno sodišče tako napačno uporabilo pravo glede obsega členov 60 ES in 301 ES, kot sta razložena v sodni praksi Sodišča (glej zlasti zgoraj navedeno sodbo Kadi in Al Barakaat International Foundation proti Svetu in Komisiji).
- 60 Čeprav je Sodišče v točki 166 zgoraj navedene sodbe Kadi in Al Barakaat International Foundation proti Svetu in Komisiji člena 60 ES in 301 ES razlagalo široko, saj je v pojem „tretja država“ iz navedenih členov vključilo voditelje teh držav ter posameznike in subjekte, ki so z njimi povezani oziroma jih ti posredno ali neposredno nadzorujejo, so za tako razlago veljali pogoji, ki zagotavljajo, da se člena 60 ES in 301 ES uporabljata v skladu s ciljem teh členov.
- 61 Sodišče je v zvezi s tem zavrnilo trditev Komisije, da za to, da je mogoče šteti, da so bili zadevni omejevalni ukrepi proti tretji državi sprejeti v smislu členov 60 ES in 301 ES, zadostuje, da se ti ukrepi nanašajo na osebe ali subjekte, ki so v tej državi ali so z njo v drugačni zvezi (glej zgoraj navedeno sodbo Kadi in Al Barakaat International Foundation proti Svetu in Komisiji, točka 168).
- 62 Sodišče meni, da bi bil s tako razlago členov 60 ES in 301 ES tem določbam dan preširok obseg in se sploh ne bi upoštevala zahteva, ki izhaja iz besedila teh določb, namreč, da je treba ukrepe, določene na podlagi teh določb, sprejeti proti tretji državi (zgoraj navedena sodba Kadi in Al Barakaat International Foundation proti Svetu in Komisiji, točka 168).
- 63 Iz tega izhaja, da se morajo ukrepi proti fizičnim osebam nanašati zgolj na voditelje tretjih držav in z njimi povezane osebe, da bi jih bilo na podlagi členov 60 ES in 301 ES mogoče sprejeti kot omejevalne ukrepe proti tem državam (zgoraj navedena sodba Kadi in Al Barakaat International Foundation proti Svetu in Komisiji, točka 166).
- 64 Ta zahteva zagotavlja obstoj zadostne povezave med zadevnimi osebami in tretjo državo, ki je predmet omejevalnih ukrepov, ki jih sprejme Unija, s čimer se preprečuje, da bi se člena 60 ES in 301 ES razlagalo preširoko, kar bi bilo v nasprotju s sodno prakso Sodišča.
- 65 Splošno sodišče je z mnenjem, da je mogoče domnevati, da imajo družinski člani vodilnih v pomembnih podjetjih prav tako koristi od vladne gospodarske politike, razširilo kategorijo fizičnih oseb, na katere se usmerjeni omejevalni ukrepi lahko nanašajo.
- 66 Uporaba takih ukrepov proti fizičnim osebam zgolj zaradi njihovih družinskih vezi z osebami, povezanimi z voditelji zadevne tretje države, in ne glede na njihovo osebno ravnanje je v nasprotju s sodno prakso Sodišča glede členov 60 ES in 301 ES.
- 67 Ni namreč lahko dokazati zveze, niti posredne, med neobstojem napredka v smeri demokratizacije in nenehnim kršenjem človekovih pravic v Mjanmaru, ki sta, kot izhaja iz uvodne izjave 1 sporne uredbe, eden od razlogov za sprejetje te uredbe, ter ravnanjem družinskih članov vodilnih v podjetjih, ki kot tako ni bilo predmet kritik.
- 68 Prav tako je Sodišče s tem, da je v točki 168 zgoraj navedene sodbe Kadi in Al Barakaat International Foundation proti Svetu in Komisiji razsodilo, da se omejevalni ukrepi, sprejeti proti tretji državi, ne morejo nanašati na osebe, ki so s to državo v „drugačni zvezi“, želelo omejiti kategorije fizičnih oseb, ki jih usmerjeni omejitveni ukrepi lahko prizadenejo, na tiste, glede katerih je povezava s tretjo državo očitna, in sicer na voditelje tretjih držav in z njimi povezane posameznike.
- 69 Merilo, ki ga je Splošno sodišče uporabilo za vključitev družinskih članov vodilnih v podjetjih, poleg tega temelji na domnevi, ki ni predvidena niti s sporno uredbo niti s skupnima stališčema 2006/318 in 2007/750, na katera se sklicuje v tej uredbi, in ki ni v skladu s ciljem te ureditve.

- 70 Zato bi bilo ukrep zamrznitve pritožnikovih sredstev in gospodarskih virov v okviru uredbe, katere namen je sankcionirati tretjo državo na podlagi členov 60 ES in 301 ES, mogoče sprejeti zgolj na podlagi jasnih in konkretnih elementov, na podlagi katerih bi bilo mogoče dokazati, da ima pritožnik koristi od gospodarske politike voditeljev Republike zveze Mjanmar.
- 71 Iz vseh zgornjih ugotovitev izhaja, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ko je razsodilo, da je mogoče domnevati, da imajo družinski člani vodilnih v podjetjih korist od funkcij teh vodilnih oseb, s čimer imajo tudi koristi od vladne gospodarske politike, in da zato na podlagi členov 60 ES in 301 ES obstaja zadostna povezava med pritožnikom in vojaškim režimom v Mjanmaru.
- 72 Iz tega izhaja, da je prvi pritožbeni razlog utemeljen in da je treba izpodbijano sodbo razveljaviti v delu, v katerem sporna uredba zaradi neobstoja pravne podlage ni bila razglašena za nično v delu, ki se nanaša na pritožnika.
- 73 Ker je zaradi ugotovitve utemeljenosti prvega pritožbenega razloga izpodbijana sodba razveljavljena, drugih pritožbenih razlogov ni treba preučiti.

Tožba pred Splošnim sodiščem

- 74 Na podlagi člena 61, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije lahko Sodišče, če je pritožba utemeljena, razveljavi odločitev Splošnega sodišča. Če stanje postopka to dovoljuje, lahko samo dokončno odloči o zadevi.
- 75 Sodišče v obravnavanem primeru razpolaga s potrebnimi elementi, da dokončno odloči o tožbi za razglasitev ničnosti sporne uredbe, ki jo je pritožnik vložil pri Splošnem sodišču.
- 76 V zvezi s tem zadostuje ugotoviti, da je pritožba utemeljena iz razlogov, navedenih v točkah od 60 do 70 te sodbe, in da je treba sporno uredbo zaradi neobstoja pravne podlage razglasiti za nično v delu, v katerem se nanaša na pritožnika.

Stroški

- 77 Na podlagi člena 122, prvi odstavek, Poslovnika Sodišče odloči o stroških, če je pritožba utemeljena in če Sodišče samo dokončno odloči v sporu.
- 78 V skladu s členom 69(2) Poslovnika, ki na podlagi člena 118 Poslovnika velja za pritožbeni postopek, se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Pritožnik je predlagal, naj se Svetu naloži plačilo stroškov, in ker ta s predlogi ni uspel, se mu naloži plačilo stroškov postopka na obeh stopnjah.
- 79 V skladu s členom 69(4) Poslovnika, ki na podlagi člena 118 Poslovnika prav tako velja za pritožbeni postopek, države članice in institucije, ki se kot intervenientke udeležijo postopka, nosijo svoje stroške. V skladu s to določbo je treba odločiti, da Združeno kraljestvo in Komisija nosita svoje stroške postopka pred Splošnim sodiščem in pritožbenega postopka.

Iz teh razlogov

je Sodišče (veliki senat)

razsodilo:

- 1. Sodba Splošnega sodišča Evropske unije z dne 19. maja 2010 v zadevi Tay Za proti Svetu (T-181/08) se razveljavi.**

2. **Uredba Sveta (ES) št. 194/2008 z dne 25. februarja 2008 o obnovitvi in okrepitvi omejevalnih ukrepov v zvezi z Burmo/Mjanmarom in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 817/2006 se razglasi za nično v delu, v katerem se nanaša na P. P. Taya Zaja.**
3. **Svetu Evropske unije se naloži plačilo stroškov postopka na prvi stopnji in pritožbenega postopka.**
4. **Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska ter Evropska komisija nosita svoje stroške postopka na prvi stopnji in pritožbenega postopka.**

Podpisi